

2. 12. 2021

ZEMŘEL MIROSLAV ZIKMUND (1919 – 2021)

Dne 1. prosince 2021 odejel na poslední cestu legendární český cestovatel, spisovatel, fotograf a filmař inženýr **Miroslav Zikmund**.

Spolu se svým celoživotním parťákem Jiřím Hanzelkou absolvoval dvě cesty čtyřmi světadíly, společně natočili 147 krátkých a 4 celovečerní filmy, napsali více než 2 000 novinových a rozhlasových reportáží a 18 cestopisů, které vyšly ve 13 jazycích ve více než 6 a půl milionovém nákladu. Za své pevné morální postoje a odsouzení okupace ČSSR vojsky Varšavské smlouvy byli na 20 let zcela vyloučeni z veřejného života, bylo jim znemožněno cestovat i publikovat. Od roku 1990 Miroslav Zikmund, vzhledem k nemoci Jiřího Hanzelky, již cestoval sám.

V roce 1995 díky etnografovi PhDr. Karlu Pavlišťíkovi věnovali oba cestovatelé celý svůj archiv Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně, které společně s Klubem H+Z uchovává, zpracovává, zpřístupňuje a rozvíjí jejich odkaz. Miroslav Zikmund byl i spoluautorem stálé muzejní cestovatelské expozice, čestným předsedou Klubu H+Z, nadačního fondu Zikmundova vila a ochotným rádcem a spolupracovníkem při zpracovávání materiálů z jejich archivu. Poslední léta trávil v soukromí s životní partnerkou paní Marií Macalíkovou.

Jeho moudrost, nadhled, preciznost a dokonalá paměť, stejně jako laskavost, vstřícnost a optimismus budou chybět nejen jeho nejbližším, pracovníkům muzea a členům Klubu H+Z, ale všem, kteří měli možnost se s ním během jeho dlouhé životní cesty setkat.

Čest jeho památce!

Ve foyer budovy 14, jež je sídlem muzea, bude umístěna kondolenční kniha.

PhDr. Magdalena Preiningerová

Kurátorka archivu H+Z, Klub H+Z

573 032 323 | magdalena.preiningerova@muzeum-zlin.cz

ing. Silvie Lečiková

vedoucí obchodního oddělení MJVM Zlín

Vavrečkova 7040, 760 01 Zlín

573 032 326 | 734 769 971

silvie.lecikova@muzeum-zlin.cz

www.muzeum-zlin.cz

Ing. Miroslav Zikmund – životopis v datech

14. 2. 1919 – narozen v Plzni, otec strojvůdce, matka v domácnosti. Od mládí se zajímá o zeměpis, těsnopis, statistiku, jazyky a literaturu, vede herbář.

1938 - absolvoval Masarykovo reálné gymnázium v Plzni

– začal studovat na Vysoké škole obchodní, setkává se s Jiřím Hanzelkou

1939 – po uzavření vysokých škol pracoval jako úředník

– v Univerzitní knihovně, v Orientálním ústavu, výpisky z National Geographic, překreslovali mapy, studovali jazyky a opisovali hospodářské rozborů

1945 - s JH se připravuje na svou cestu a vytvoří „plán 5“ (pět světadílů)

1946 – absolvoval Vysokou školu obchodní a získává inženýrský diplom

– přihlásil se na praxi u kopřivnické výrobní linky a tak spolu s JH přesvědčil vedení podniku Tatra, aby jim dalo k dispozici tehdy nejdokonalejší vůz Tatra T 87. Stali se obchodními zástupci firmy Tatra.

22. 4. 1947–1. 11. 1950 – absolvoval s JH 1. cestu, během níž projeli celou Afriku. Dále pokračovali přes Jižní Ameriku do Mexika. V roce 1950 nedostali víza do USA. Byli nuceni přerušit cestu a triumfálně se vrátili do vlasti.

– během cesty napsali 702 rozhlasových a 293 novinových reportáží, natočili tři celovečerní filmy *Afrika I*, *Afrika II*, *Z Argentiny do Mexika* a dále 10 dokumentárních filmů

1953 - přestěhoval se do Zlína.

1952 – cestopis *Afrika snů a skutečností*

1953 – dostává Řád republiky

– filmy *Z Maroka na Kilimandžáro*, *Od rovníku ke Stolové hoře*

1954 – cestopisy *S československou vlajkou na Kilimandžáro*, *Přemožení pouště*
– film *Z Argentiny do Mexika*

1956 – cestopis *Afrika kolem Tatry, Tam za řekou je Argentina*

1957 – cestopis *Přes Kordillery, Velké vody Iguazú*

1958 – cestopis *Za lovci lebek*

1959 – stává se čestným členem Mezinárodního afrického klubu ve Vídni (IAC)

– cestopis *Mezi dvěma oceány*

22. 4. 1959 – 1964 – 2. cesta

– na ní pod záštitou Akademie věd společně s lékařem a mechanikem dvěma Tatrami 805 během 76 000 km projeli Blízký východ, Indii, Nepál, Indonésii, Cejlon, Japonsko a Sovětský svaz.

– vedle klasických cestopisů prořídili i několik „zvláštních zpráv“. Zveřejněna Zvláštní zpráva č. 4 (o SSSR) – v roce 1990, Zvláštní zpráva č. 3 (o Japonsku) zveřejněna 2014

1961 – cestopis *Obrácený půlměsíc*

1962 – cestopisy *Kašmír – údolí u nebe*, *Turecko – minarety, říčky, popelky*, *Kurdistán – země povstání, legendy a naděje*

1962 – film *Kašmír – je-li kde na světě ráj*

1963 – cestopis *Sýrie, od královny Zenobie ke královně naftě*

1965 – dostává Zlatou plaketu ČSAV Za zásluhy o vědu a lidstvo

1967 – cestopis *Tisíc a dvě noci*

1968 – vystoupil proti sovětské okupaci Československa (osobní poselství J. Jevtušenkovi v Českém rozhlasu)

1969 – cestopis *Světadíl pod Himalájemi*

1969–1989 – za politické názory se ocitá v izolaci, vyloučen z KSČ, ze Svazu čs. spisovatelů, zákaz publikační činnosti, bez zaměstnání, nepřiznán důchod.

1975 – cestopis *Cejlon, ráj bez andělů* vydává Edice Petlice v nákladu 44 kusů strojopisů

1989 - zakládající člen OF Zlín

1991 – cestopis *Cejlon ráj bez andělů*

1992 – cestuje: Japonsko, Austrálie

1993 – cena E. E. Kische

1994 – cestuje: Austrálie, Nový Zéland

21. 4. 1994 – převzal Cenu města Zlína

1995 – oceněn historickou pečetí města Plzně

1997 – daroval s JH Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně svůj osobní archiv a trofeje z cest do archivu, který nese jejich jméno

- spolupráce na filmu *S Krakonošem do pravěku z cest po Austrálii*, režie M. Maryška

30. 11. 1996 – spolu s JH otevřel stálou expozici *S inženýry Hanzelkou a Zikmundem pěti světadíly* v Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně

1996 – oceněn výroční cenou nadace Pangea „Za nápravu věcí lidských“
- cestuje do Ruska, podílí se na realizaci filmu M. Maryšky *Sibiř – peklo nebo ráj*

1997 – kniha *Život snů a skutečnosti (50 otázek po 50 letech)* společně s JH

1998 – 13 dílný televizní seriál *Svět očima H+Z*, režie V. Filip

1999 – knížka *Modrý Mauritius a přece Austrálie!*

23. 2. 1999 – Zlatá medaile Slezské univerzity v Opavě

28. 10. 1999 – oceněn prezidentem V. Havlem medailí za zásluhy o Českou republiku

28. 9. 1999 planetka č. 10173 pojmenována HANZELKAZIKMUND

2000 – cestuje – Cejlon, Maledivy, USA

2002 – cestopis *Sloni žijí do sta let* (společně s P. Horkým a M. Náplavou)

2002 – cestopis *Tamtamy času* (spoluautor)

2009 – cestopis *Past na rovníku* (s R. Švaříčkem)

18. 2. 2009 - Zlatá medaile Univerzity Palackého v Olomouci

2010 – výběr z cestopisů 1. cesty „Legenda H+Z“ (výběr M. Náplava)

2011 – výběr z cestopisů 2. cesty „Legenda Z+H“ (výběr M. Náplava)

14. 2. 2014 – čestný doktorát Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně

28. 10. 2014 – oceněn prezidentem M. Zemanem Řádem T. G. Masaryka

2016 – životopisná kniha *Zikmund a Hanzelka s Tatrou kolem světa* (F. Emmert)

2017- životopisná kniha *Století Miroslava Zikmunda* (s P. Horkým, M. Náplavou, V. Krocem)

“ – 19 cestopisů vydáno v 11 jazycích, 6,5 mil svazků, 4 celovečerní a 147 krátkometrážních filmů

– člen Penklubu, Obce spisovatelů, Syndikátu novinářů